

ЭЪТИМОДИ ЧОМЕАИ ЧАҲОНӢ БА ТАШАББУСИ НАВБАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Маҷмаи Умумии Созмони Милали Муттаҳид 14-уми декабр соли 2022 зимни иҷлосияи 77-уми худ қатъномаи «Соли 2025- Соли байналмилалии ҳифзи пирияхҳо»-ро, ки аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ шуда буд, бо ҳамовозӣ қабул кард. Иқдоми навбатии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ — Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо пуштибонии 153 кишвари узви СММ пазируфта шуд.

Бояд қайд намоем, ки мушкилоти тағйирёбии иқлим махсусан, норасоии оби нӯшокӣ, обшавии пирияхҳо ва таъмини амнияти экологии инсоният дар меҳвари ташаббусҳои Пешвои миллат қарор гирифтааст.

Ин аст ки, Пешвои миллат чунин иброз менамоянд: “...тағйирёбии глобалии иқлим ба сифати яке аз мушкилоти муосир, пеш аз ҳама, ба ҳолати пирияхҳо, захираҳои барф ва об таъсири манфӣ мерасонад. Ман оид ба ин масъала аз минбарҳои созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ борҳо таъкид карда будам. Ҷомеаи ҷаҳонӣ хуб дарк мекунад, ки коҳиш ва харобшавии минбаъдаи манбаҳои обҳои ошомиданӣ дар сайёра метавонад аҳли башарро ба фалокатҳои зиёди ҷонӣ, иқтимоӣ ва иқтисодӣ дучор намояд. Аз ин лиҳоз, ба ҷомеаи ҷаҳонӣ лозим меояд, ки барои ҳалли ин масоили экологӣ ҳарчи зудтар чораҳои зурурии муштаракро таҳия ва татбиқ намояд”.

Сарвари давлат дар баромадҳои худ пирияхҳоро захираи асосии оби соф арзёбӣ намуда, обшавии босуръати онҳо дар баробари зиёдшавии истеъмоли об, ки бо афзоиши аҳоли ва рушди иқтисодӣ вобастагӣ дорад, метавонад ба оқибатҳои бағоят манфӣ оварда расонад.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми ба Маҷлиси Олӣ аз 21-уми декабри соли 2021 таъкид доштанд, ки “таӣи чанд даҳсолаи охир тақрибан сеяки ҳаҷми умумии пирияхҳои кишвари мо, ки зиёда аз 60 фоизи захираҳои оби минтақаи Осиёи Марказӣ аз онҳо ташаккул меёбад, аз байн рафтааст. Дар ин замина, кишвари мо бо мақсади эълон намудани соли 2025 ҳамчун Соли байналмилалии ҳифзи пирияхҳо, мушаххас намудани Рӯзи

чаҳонии ҳифзи пиряхҳо ва таъсиси Бунёди байналмилалии ҳифзи пиряхҳо якҷо бо шарикони байналмилалии худ саъй карда истодааст. Вобаста ба тағйирёбии иқлим, баландшавии бесобиқаи ҳарорати миёнаи кураи Замин ва пайомадҳои манфии он барои ҳаёти инсон, олами ҳайвоноту наботот ва пиряхҳои кишвар зарур аст, ки олимони мо омӯзиш, таҳқиқ ва мониторинги доимиро дар ин самтҳо ба роҳ монда, роҳу усулҳои мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлимро якҷо бо олимони минтақа ва ҷаҳон коркард ва амалӣ намоянд”.

Дар ин робита Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон пешниҳод карданд, ки соли 2025-ум Соли байналмилалии ҳифзи пиряхҳо эълон гардида, санаи 21-уми март Рӯзи ҷаҳонии ҳифзи пиряхҳо муайян карда шуд. Бо дарназардошти ин, Президенти кишвар пешниҳод намуданд, ки чиҳати тамаркуз кардан ба масъалаи мазкур дар сатҳи байналмилалӣ соли 2025 Соли байналмилалии ҳифзи пиряхҳо ва Рӯзи байналмилалии ҳифзи пиряхҳо муайян гардида, Бунёди махсуси байналмилалии ҳифзи пиряхҳо таъсис дода шавад. Мояи ифтихор аст, ки дар асоси ин қатънома пешниҳодҳои ироашудаи Президенти кишвар аз ҷониби кишварҳои узви СММ дастгирӣ ёфтанд.

Хушбахтона, ташаббуси навбатӣ ва саривақтии Пешвои муаззами миллатамон 14-уми декабри соли ҷорӣ Маҷмаи Умумии Созмони Милали Муттаҳид дар иҷлосияи 77-уми худ қатъномаи «Соли 2025 — Соли байналмилалии ҳифзи пиряхҳо»-ро пазируфт. Иқдоми навбатии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро 153 кишвари узви СММ пуштибонӣ намуда, пазируфтанд. Боиси ифтихор аст, ки дар асоси ин қатънома пешниҳодҳои Президенти кишвари маҳбубамон – Эмомалӣ Раҳмон - (эълон гардидани 21 март ҳамчун Рӯзи байналмилалии ҳифзи пиряхҳо; эълон шудани соли 2025 ҳамчун Соли байналмилалии ҳифзи пиряхҳо, дар назди СММ таъсис додани Фонди боварии байналмилалӣ барои саҳмгузорӣ ба ҳифзи пиряхҳо ва дар ҳамин сол, яъне соли 2025 баргузор намудани Конфронси байналмилалӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо дар ш. Душанбе) аз ҷониби кишварҳои узви СММ дастгирӣ ёфтанд.

Ин қатънома аз он шаҳодат медиҳад, ки ҷомеаи ҷаҳонӣ ба ташаббусҳои
Ҷумҳурии Тоҷикистон ва саҳми он барои ҳалли ҷолишҳои ҷаҳонӣ эътимод
доранд.

Ниёзов О.Ҳ.,

муовини декан оид ба илми

факултети геологияи ДМТ